

STRATEGIJA REDISTRIBUCIJE BLAGOSTANJA U DRUŠTVU POLITIKE U PRAKSI

SOCIJALNA POLITIKA
PRVA GODINA

STRATEGIJE

- ▶ STRATEGIJA – obrazac odlučivanja koji bi trebalo da odražava opšti pristup ili svrhu.
- ▶ PRIMJERI 1: redukcija siromaštva, unapređenje zdravlja stanovništva, obezbjeđivanje ekonomskog rasta, smanjenje nezaposlenosti, itd.
- ▶ PRIMJERI 2: politike unutar konkretnih područja rukovode se istim ili sličnim principima (promovisanje jednakosti, dječjih prava, slobode mišljenja, govora, vjeroispovijesti, zaštita ljudi u različitim okolnostima, prava manjiskih grupa, itd.)
- ▶ Robert Pinker – različiti pristupi u redistribuciji moraju biti vrednovanim prema moralnim kanonima, a ne prema tome šta rade.

STATUS QUO

- ▶ U socijalnoj politilici ne postoji opcija „ne preuzeti ništa“.
- ▶ Pretpostavka da se ništa neće dogoditi bez državne intervencije nije tačna. Na primjer: oni koji posjeduju resurse mogu samostalno sklopliti aranžmane, postoji prostor za humanitarne aktivnosti, prisutni su mehanizmi milosrđa i dobročiniteljstva, mogu se formirati grupe za uzajamnu pomoć, itd.
- ▶ Uvjet preostaje opcije da države ožive i podrže neformalne oblike podrške.

Tržište i dekomodifikacija

- ▶ Da li je tržište svemoguće?
- ▶ Dekomodifikacija – stepen zavisnosti socijalnih usluga od zbivanja na tržištu.
- ▶ Područja u kojima tržište ne funkcioniše. Prvi set problema se odnosi na društvene implikacije: eksternalicije, rizici, društveni izbori, društveni prioriteti.
- ▶ Drugi set problema u vezi je sa funkcionisanjem privatnog tržišta: ekonomija obima i efikasnosti, geografska distribucija uloga, izbor, pokrivenost.

REZIDUALIZAM

- ▶ Suština: većina ljudi može funkcionisati sa svojim resursima (tržišno) ili uz podršku bliskih ljudi (najčešće porodica). Ukoliko ne postoje prve dvije mogućnosti aktiviraju se socijalne servisi za podršku.
- ▶ Sigurnosna mreža: neophodna je onima koji se nalaze u riziku ili koji „padaju“.
- ▶ Rezidualni modeli se često posmatraju kao stigmatizirajući.
- ▶ Korpi i Palme: „beneficije ograničene na siromašne, često budu i same siromašne“.

Selektivnost

- ▶ Selektivne politike- odabir ili selekcije ljudi unutar ukupne populacije, prema određenim kriterijumima, kojima će konkretnе politike biti dostupne. PRIMJERI: socijalna pomoć, dječji dodatak, lična invalidnina, socijalno stanovanje, itd.
- ▶ Selektivnost jeste oblik targetiranja ali vrlo specifičan oblik. PRIMJER:narodne kuhinje ne moraju prethodno sprovoditi procedure provjere imovinskog stanja kako bi ih koristili siromašni.
- ▶ Selektivnost: bazira se na principima pravednosti i efikasnosti.

Univerzalizam /univerzalnost

- ▶ Ideja o univerzalnim uslugama podrazumijeva dostupnost usluga svima. Ipak, postoji veliki broj usluga koja po prirodi nisu selektivne ali istovremeno nisu dostupne svima. Na primjer, univerzalno osnovno obrazovanje namijenjeno je djeci, univerzalno penzijsko osiguranje namijenjeno je starim licima, itd.
- ▶ Na univerzalizmu se insistira zato što procesi selekcije često znaju biti neefikasni, nepravedni i nisu dostupni svima.
- ▶ Univerzalizam postoji u savremenom društvu zato što svaki građanin ima pravo na bazične usluge.

POLITIKA U PRAKSI – ANALIZA POLITIKA

- ▶ TRI VAŽNA KORAKA ZA ANALIZU POLITIKE:
  - ▶ 1. definisanje kriterijuma procjene;
  - ▶ 2. identifikovati rezultate ili efekte politike;
  - ▶ 3. poređenje efekata sa kriterijumima.
- ▶ Racionalni pristup kreiranju politika. Racionalni model predstavlja poduze nabranjanje faza kroz koje kreatori planova treba da prođu kako bi se njihove odluke zasnivale na informacijama.
- ▶ SUGESTIJA: Procitati primjer iz knjige u vezi sa „Milenijumskim ciljevima razvoja“ (1999.)

CILJEVI

- ▶ Identifikovanje ciljeva je od centralnog značaja za kreiranje kriterijuma u odnosi na koje će se procjenjivati efekti politika.
- ▶ Cilj javnih ustanova koje brinu o stariim licima jeste blagostanje starih. U odnosu na proklamovani cilj postoje konkretnе mjere čijim se spovođenjem postiže cilj.
- ▶ Ciljevi mogu biti pozitivni – u smislu zadataka koje je neophodno realizovati, a mogu biti i negativni u smislu stvari koje treba izbjegići.
- ▶ Često odabir relevantnih kriterijuma za procjenu zna biti posledica političke procjene.

VRIJEDNOSTI

- ▶ Osnaživanje, socijalna uključenost, unapređenje zdravlja stanovništva. Vrijednosti su smjernice ili orijentiri u odnosu na koje se formulišu ciljevi.
- ▶ Princip korisnosti.
- ▶ Princip građanstva.
- ▶ Princip procedure.
- ▶ Princip odgovornosti.
- ▶ Postoje negativni principi: oni objašnjavaju šta ljudi NE TREBA da rade.

ZADACI

- ▶ “Ova politika treba da podstakne nezavisnot ljudi u odnosu na njihovo prirodno okruženje. Preciznim računanjem korist treba da se desi u 95% slučajeva“.
- ▶ Specifični primjeri:
- ▶ „...do 2010.godine povećati zaposlenost lica starijih od 55 godina na 60%...“
- ▶ „...do 2018.godine smanjiti broj korisnika socijalne pomoći u kategoriji radno sposobnog stanovništva...“
- ▶ Mete trebaju biti: specifične, mjerljive, dostižne, relevantne, sa vremenskim okvirima.

METODE

- ▶ Način planiranja i implementiranja politike.
- ▶ Za proces kreiranja politika od velikog je značaja da da metode, mjere, pristupi učine nešto konkretno.
- ▶ Granični odnos ciljeva i metoda, primjeri:
- ▶ Želimo da smanjinom stopu maloljetničke delikvijencije u određenom području – jedna od metoda/mjera: obezbijedićemo usluge socijalnog rada i psihosocijalne podrške za precizno određen broj ljudi na konkretnom području.
- ▶ Želimo da poboljašamo uslove stanovanja za određenu kategoriju na određenom području – jedna od metoda/mjera: obezbijedićemo novac za finansiranje programa socijalnog stanovanja.

IMPLEMENTACIJA

- ▶ Proces implementacije i pružanja usluga mijenja karakter politike.
- ▶ U nekim slučajevima se nužno moraju praviti kompromisi.
- ▶ Vlada želi da izgradi zgrade za potrebe socijalnog stanovanja ali postoji ograničenje u broju placeva koji su na raspolaganju ili konkretni limiti u građevinskoj industriji, itd.
- ▶ Karakter politike se nekad mijenja neznatno, a nekad suštinski.
- ▶ Organizacije donose odluke o tome gdje će uložiti novac, vrijeme, resurse, energiju.
- ▶ PRIMJER: program osposobljavanja ljudi za zapošljavanje može se transformisati u program personalnog razvoja.